

Norges Vassdrags- og Energidirektoratet
nve@nve.no
Referanse nummer: 201835963

Vår ref.: Arvid Bekjorden

Vår dato: 05.10.2018

Høringsvar fra Distriktsenergi til høringsdokument nr. 8-2018 forslag til endring i forskrift om kontroll av nettvirksomhet

Distriktsenergi representerer 66 lokale energiverk i Norge. Med dette følger våre innspill til det utsendte høringsdokumentet.

NVE foreslår nå endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet. Forslaget omfatter endringer i kapittel 7, 8 og 9. Endringene som foreslås gjelder justeringer i referanserenten, særbestemmelser om klage og omgjøring ved fastsettelse av inntektsrammevedtak, og en korrigerende ordlyd. Det foreslås også endringer i KILE for husholdninger.

NVEs referanserente

Distriktsenergi ser positivt på at NVE har tatt hensyn til mange av Distriktsenergis innspill til konsulentrapportene (P/M) fra 2017 og derfor ikke redusert NVE renten så mye som P/M foreslo. For en mer detaljert beskrivelse av dette viser vi til vårt tidligere innspill om NVE renten fra 14.08.2017.

Hvert femte år vurderer NVE parameterne som legges til grunn i fastsettelsen av referanserenten for nettbransjen. Siste gjennomgang ble gjennomført i 2012, og modellen ble da endret med virkning fra 2013. NVE foreslår at justeringen av NVE renten skal tre i kraft fra 1.1. 2019.

Distriktsenergi er som nevnt i innspillet fra 2017 uenige i flere av P/M sine forslag. P/M sin foreslåtte reduksjon i den risikofrie realrenten fra 2,5 til 1 prosent er av NVE forandret til 1,5 noe som er meget positivt og støttes av Distriktsenergi. Vi mener allikevel at en reduksjon til 2 % er nok og ber om at NVE vurderer dette.

Også den foreslåtte endringen (fra P/M) i gjeldskostnaden om å bruke NIBOR istedenfor 5 - årig swap rente har NVE ikke valgt å ta hensyn til, hvilket vi støtter i Distriktsenergi. Distriktsenergi ser at NVE her har tatt hensyn til vår undersøkelse blant medlemmene, noe NVE skal ha ros for. NVE skriver:

Distriktsenergi har foretatt en undersøkelse blant sine medlemmer der resultatene viser at de har en rentesikringslengde på ca. 5 år.

Det er også positivt at den foreslåtte endringen i fastsettelsen av kredittpremien fra P/M ikke blir brukt av NVE. NVE skriver:

Undersøkelsen fra Distriktsenergi viser at kredittpremien synes å være for lav i forhold til bransjens faktiske lånekostnader.

NVE tar også med innspillene fra bransjen, ved å legge bort forslaget om å knytte gjeldskostnaden opp mot NIBOR eller Statnetts lånekostnad, og fortsetter med samme tilnærming som i dag. NVE

foreslår også å øke kredittpremien noe, basert på at bransjens lånekostnader er høyere enn kredittpremien i gjeldende referanserente. NVE mener at det ikke er gode grunner for å justere opp markedspremien slik P/M foreslo, og har p.t. ikke grunnlag for å si at beta har gått verken opp eller ned sett i forhold til tidligere år. Distriktsenergi støtter NVE i dette.

Økningen i KILE satsene for husholdninger

KILE-ordningen er en viktig og integrert del av innteksreguleringen av nettselskapene. Ordningen skal bidra til et optimalt nivå på leveringspåliteligheten i de ulike nettselskapene. Selskapene vil ha økonomiske insentiver til å tilpasse nivået på vedlikehold, investeringer og beredskap slik at de gjenspeiler de samfunnsøkonomiske konsekvensene av strømvavbrudd.

Ordningen bidrar til at nettselskapet gjør riktige avveininger mellom ulike tiltak som kan bidra til reduserte avbrudd. For at nettselskapene skal gjøre riktige avveininger, må KILE-beløpene som beregnes ved avbrudd gjenspeile samfunnets kostnader. Dersom KILE-beløpene er for lave vil det være flere tiltak som er lønnsomme for samfunnet som ikke blir gjennomført. Dette skyldes at de ikke vil være lønnsomme for nettselskapet. Resultatet vil bli lavere leveringspålitelighet enn det kundene ønsker, og er villig til å betale for. Dersom KILE-beløpene er for høye blir virkningen motsatt.

Distriktsenergi er positive til KILE- ordningen fordi den gir incentiver for nettselskapene til å finne den rette balansen mellom investeringer, drift og beredskap. De nye KILE satsene for husholdninger som foreslås fra NVE vil etter Distriktsenergis mening gi økte kostnader for nettselskapene og dertil dyrere nettleie. Slik Distriktsenergi erfarer, er det ikke tatt hensyn nok til dette i spørsmålstillingen i kundeundersøkelsene som danner grunnlaget for den foreslåtte økningen. Distriktsenergi tror resultatet fra spørreundersøkelsen ville kommet ut med et annet resultat dersom det hadde blitt gjort klart i undersøkelsen at konsekvensene av økte KILE satser er dyrere nettleie.

Det er i tillegg usikkert i hvor stor grad respondenter er i stand til å svare på spørsmålene som stilles i spørreundersøkelsen. Dersom det er vanskelig for respondenter å svare på spørsmålene, vil den nøyaktige utformingen av spørsmålet, samt hvilke svar som er mulig, påvirke resultatene. Konsulentene bruker en skala fra 0 til 12 500 kroner, med tettere intervaller for de lavere enn de høyere beløpene. Det er ikke umulig å se for seg at en slik presentasjon kan ha påvirket respondentene, noe som kan støttes av de «gode og robuste» resultater konsulentene finner. Ved å variere skalaen mellom respondentene, ville konsulentene kunne ha testet dette. Distriktsenergi mener også forslaget ikke er relevant for hyttekunder da de har en meget lav brukstid for hytten. Når det gjelder planlagt arbeid burde reduksjonsfaktoren vært på 0,5 og ikke 0,9. Det sendes i dag ut en SMS til kundene med varsel om planlagt arbeid. Dersom kunden samtykker i at dette er i orden slippes KILE kostnader. Denne muligheten bør opprettholdes.

Vi ber derfor NVE vurdere å gjøre ytterligere undersøkelser der våre innspill blir hensyntatt. Inntil dette er utført ber vi om at NVE utsetter innføringen av de nye satsene som er foreslått.

KILE ordningen og Force Majeure

Distriktsenergi har over lengre tid fått henvendelser fra våre medlemmer om mangelen av en Force Majeure paragraf i KILE ordningen. Hovedargumentasjonen er at når de blir forhindret i å rette feil av utenforliggende årsaker de selv ikke er skyld i eller kunne forhindret er det ikke riktig at de blir straffet av KILE ordningen.

Vi tar med et par eksempler på dette fra våre medlemmer:

Repvåg Kraftlag SA har sannsynligvis et av Norges mest krevende forsyningsområde med lange perioder med stengte veier på grunn av uvær, ras eller rasfare. De er da fullstendig avskåret fra å starte en eventuell feilretting. Når E69 som går i fra Olderfjord til Honningsvåg er stengt kommer ikke montørene seg frem til det eventuelle feilstedet. Når forholdene er slik de var i påsken 2018 der Nordkapp og Måsøy kommuner var fullstendig isolert fra omverdenen i 7 – 8 døgn var montørene avskåret fra å kunne dra ut for å starte en feilretting umiddelbart etter at en feil oppstår.

Går det et ras som tar med seg deler av regionalnettet vil Repvåg bli satt i en uholdbar situasjon. Det finnes ikke båttransport i umiddelbar nærhet dersom E69 er stengt. Det er heller ikke kaier langs E69 der det vil være mulig å få på land maskiner og materiell for en feilretting. Repvåg er dermed avhengig av landgangsfartøy som det pr. i dag finnes to av i Norge. I påsken 2018 var det ene fartøyet i oppdrag på Sørlandet der det også er stasjonert, og det andre var ved Orkenøyene eller Hebridene i oppdrag.

Repvåg Kraftlag har en beredskapsavtale med Seaworks i Harstad, men i det nevnte tilfelle ville det gått ca. 5 døgn før båten hadde vært i Honningsvåg. Det hører også med til historien at det heller ikke var mulig å benytte helikopter i Repvågs område i store deler av påsken, noe Statens Vegvesen fikk erfare. Det skulle benyttes helikopter med Daisybell for å sprengne ned ras.

Repvåg Kraftlag har en god beredskap og øver på mange scenarier, og de vet av den grunn at de situasjoner som oppsto i påsken ikke er urealistiske. Det som derimot er vanskelig å stille seg bak er at KILE ordningen straffer Repvåg selv om nettet er svært godt vedlikeholdt og i tillegg har en høy grad av beredskap.

Det andre eksemplet er i fra Stryn Energis nettområde der det en novemberdag for 4 -5 år siden gikk ett stort jord og steinras som rensket med seg hele veien inn til Oldedalen. Både linje og kabel ble revet vekk og havnet ut i vannet nær ved. Selv om Stryn Energi var klare med mannskaper for å utbedre feilen kort tid etter at raset gikk ble de nektet tilgang til området av geologen fra Statens vegvesen grunnet faren for ytterligere ras. Det gikk hele to dager før Stryn Energi fikk lov å slippe til med utbedring av linje/kabel. KILE kostnaden på 0,5 mill. måtte Stryn Energi ta på sin kappe selv om de hverken var skyld i selve skaden eller den lange tiden det tok før skaden var reparert. Stryn Energi søkte i ettertid NVE om å slippe KILE kostnaden for dette tilfellet men fikk ikke medhold for dette hos NVE. Her er det ikke KILE-kostnaden knyttet til raset som er å anse som en utfordring med dagens regelverk, men den del av kostnaden knyttet til å ikke ha fått lov til å rette på feilen i flere dager. For den siste delen mener vi at Force Majeure bør kunne anvendes.

Begge disse tilfellene som er nevnt viser at det absolutt er behov for en Force Majeure paragraf i tilknytning til KILE ordningen. Distriktsenergi ber derfor NVE om å se på muligheten av å ta inn en slik paragraf i tilknytning til KILE ordningen.

Forslag til særbestemmelser om klage og omgjøring ved fastsettelse av inntektsrammevedtak

NVE skriver at hensikten med forslaget er å rette opp i de uheldige insentivene nettselskapene i dag har til å vente med å varsle om feil i datagrunnlaget til etter at vedtaket om inntektsramme er fattet. Dette fordi gyldige vedtak i utgangspunktet ikke kan endres etter klage, eller omgjøres uten klage, til skade for den vedtaket retter seg mot.

Begrensningen i NVEs adgang til å endre og omgjøre vedtak om inntektsramme er også uheldig for nettkundene, ettersom det utelukkende fører til for høye inntektsrammer og dermed høyere samlede tariffer sier NVE. Forslaget skal legge til rette for riktigere fastsettelse av inntektsrammer samt en mer effektiv saksbehandling.

Distriktsenergi er enige i med NVE i at det er viktig å kunne rette opp feil både til gunst og ugunst for nettselskapene. Dette er det mest rettferdige for alle da det må være i alles interesse at insentiver for å få beregningene så raskt og riktige med en gang.

I de sammenlignende analysene sammenlignes selskapenes kostnader med hverandre slik at kostnadsdata fra andre nettselskap har innvirkning på det enkelte selskapets inntektsramme. Endring av inntektsrammen til ett nettselskap vil derfor kunne påvirke inntektsrammen til andre nettselskap for det aktuelle året. Dette gjør at forslaget til NVE blir mest rettferdig for alle nettselskapene og støttes derfor av Distriktsenergi.

Vennlig hilsen

Distriktsenergi

Knut Lockert
Daglig leder